

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TAURIJŲ METALŲ IR BRANGAKMENIŲ VALSTYBINĖS
PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO NR. I-996 4, 5, 6, 10, 15 IR 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO „DĖL TAURIJŲ METALŲ GAMINIŲ KONTROLĖS
IR PRABAVIMO KONVENCIJOS IR JOS PRIEDŲ RATIFIKAVIMO“ NR. IX-2088 2
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS APSAUGOS
ĮSTATYMO NR. I-2223 37 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
PINIGŲ PLOVIMO IR TERORISTŲ FINANSAVIMO PREVENCIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-275
3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS KILNOJAMŲJŲ
KULTŪROS VERTYBIŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-1179 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 589
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ
(TAP NR. TAP-20-1033) (TAIS NR. 20-4712(2))**

2020-07-01 Nr. NV-1849

Vilnius

Projektų rengėjas: Finansų ministerija.

Projektu tikslas: Siekiama įtvirtinti galimybę pertvarkyti valstybės įmonę „Lietuvos prabavimo rūmai“ į viešąją įstaigą, kuri vykdytų tauriųjų metalų ir brangakmenių prabavimo valstybinės priežiūros institucijos funkcijas, ir aiškiau reglamentuoti šios institucijos atliekamas funkcijas.

Dabartinė situacija:

Valstybės įmonė „Lietuvos prabavimo rūmai“ yra Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka įregistruota valstybės įmonė, kurios savininko teises ir pareigas įgyvendina Finansų ministerija.

Tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymu įgaliojimai atlikti tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinę priežiūrą yra suteikti valstybės įmonei „Lietuvos prabavimo rūmai“. Kitais įstatymais valstybės įmonei „Lietuvos prabavimo rūmai“ pavestos ir kitos funkcijos, kurios šiuo metu nėra nurodytos Tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatyme.

Teikiamas Tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymo atitinkamų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir kartu su juo teikiami lydimieji įstatymų projektai parengti atsižvelgiant į Vyriausybės Strateginių projektų portfelio komisijos 2018 m. vasario 13 d. posėdyje priimtą sprendimą iki 2020 metų pabaigos atsisakyti valstybės įmonės teisinės formos (protokolas Nr. 5, 5 klausimas) ir Valstybės valdomų įmonių pertvarkos ir valdymo centralizavimo priemonių planą (kurio 6 punkte numatyta valstybės įmonę „Lietuvos prabavimo rūmai“ pertvarkyti į viešąją įstaigą), kuriam pritarta Vyriausybės 2019 m. liepos 24 d. pasitarimo sprendimu (protokolas Nr. 31, 1 klausimas).

Projekto esmė:

Siūloma Tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatyme keisti priežiūros institucijos – valstybės įmonės – teisinę formą į viešosios įstaigos teisinę formą, siekiant sudaryti galimybę pertvarkyti valstybės įmonę „Lietuvos prabavimo rūmai“ į viešąją įstaigą, kuri vykdytų priežiūros institucijos funkcijas.

Viešojo administravimo įstatyme nustatyta, kad viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, viešojo administravimo įgaliojimai gali būti suteikiami tik įstatymais, tiesiogiai taikomu Europos Sąjungos teisės aktu, ratifikuota Lietuvos Respublikos tarptautine sutartimi, kai tame teisės akte nurodoma konkreti veikianti ar numatoma steigti viešoji įstaiga (jos pavadinimas, prireikus santyčiai su kitais viešojo administravimo subjektais ir kt.) ir nustatomas baigtinis konkrečių tokių viešųjų įstaigų suteikiamų viešojo administravimo įgaliojimų sąrašas. Todėl nauju teisiniu reguliavimu siūloma aiškiau reglamentuoti priežiūros institucijos

vykdomas funkcijas tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros srityje: aiškiai apibrėžti, kokia priežiūros institucijos atliekama veikla finansuojama valstybės biudžeto lėšomis ir už kokią veiklą jai mokamas atlygis, kurį pagal siūlomą teisinį reguliavimą nustatytų priežiūros institucijos savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija, taip pat Tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymą papildyti keliomis naujomis priežiūros institucijos vykdomomis funkcijomis (pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos vykdymo funkcija, Europos Sąjungos direktyvų, susijusių su tauriųjų metalų lydiniais, įgyvendinimo priežiūros funkcija), kurios priežiūros institucijai pavestos kitais įstatymais.

Kartu teikiamais lydimaisiais įstatymų projektais siūlomi tik techniniai pakeitimai – nurodoma (patikslinama) priežiūros institucijos teisinė forma – viešojo įstaiga (vietoj valstybės įmonės). Kartu teikiami: Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo, Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 37 straipsnio pakeitimo įstatymo, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 3 straipsnio pakeitimo įstatymo, Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 4 straipsnio pakeitimo įstatymo ir įstatymo „Dėl Tauriųjų metalų gaminių kontrolės ir prabavimo konvencijos ir jos priedų ratifikavimo“ Nr. IX-2088 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektai.

Siūloma, kad įstatymai įsigaliotų 2021 m. sausio 1 d.

Derinimas:

Įstatymų projektai teikti išvadoms gauti Aplinkos ministerijai, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Kultūros ministerijai, Teisingumo ministerijai, Sveikatos apsaugos ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Vidaus reikalų ministerijos, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai ir valstybės įmonei „Lietuvos prabavimo rūmai“.

Ekonomikos ir inovacijų ministerija ir Sveikatos apsaugos ministerija pastabų neturėjo.

Atsižvelgta į Aplinkos ministerijos, Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos, Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos ir valstybės įmonės „Lietuvos prabavimo rūmai“ teiktas pastabas ir pasiūlymus.

Kultūros ministerijos pastebėjimas dėl Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo papildymo tikslingumo aptartas teikimo rašte.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė savo išvadoje pateikė keletą pastabų, kurias siūlytume aptarti tarpinstituciniame pasitarime (išvadoje nurodoma, kad nepateikiamas siūlomo sprendimo pagrindimas, keliamos abejonės dėl siūlomo sprendimo tinkamumo, prašoma nurodyti poveikį valstybės biudžetui, prašoma įvertinti siūlomo teisinio reguliavimo įsigaliojimo datos realumą).

Atitiktis Vyriausybės programai:

Projektais įgyvendinami Vyriausybės programos siekliai **mažinti valstybės įmonių skaičių**.

Vyriausybės programos įgyvendinimo plane, patvirtintame Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“, numatytas valstybės valdomų įmonių teisinės formos tinkamumo įvertinimas ir pakeitimas įgyvendinamas vadovaujantis Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairėmis, patvirtintomis Vyriausybės 2018 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. 495 „Dėl Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių ir Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių įgyvendinimo veiksmų plano patvirtinimo“.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytume projektus svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Vaclovas Medišauskas, tel. 8 706 63 814, el. p. vaclovas.medisauskas@lr.lt